

ČESKÁ REPUBLIKA

R O Z S U D E K

J M É N E M R E P U B L I K Y

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobkyně: **PhDr. E. M.**, zastoupená Mgr. Lukášem Matějkou, bytem Štefcova 1039, Hradec Králové, proti žalovanému: **Krajský úřad kraje Vysočina**, se sídlem Žižkova 57, Jihlava, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 1. 2007, č. j. KUJI 5970/2007, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 18. 6. 2008, č. j. 30 Ca 31/2007 - 185,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádnému z účastníků **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadl žalovaný (dále též „stěžovatel“) v záhlaví uvedený rozsudek Krajského soudu v Brně, kterým bylo zrušeno jeho rozhodnutí ze dne 30. 1. 2007, č. j. KUJI 5970/2007 a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení.

Rozhodnutím žalovaného bylo změněno rozhodnutí Městského úřadu v Chotěboři, oddělení kultury a regionálního rozvoje ze dne 8. 8. 2006, č. j. OdkRR/411.1/1177/2003/Š – souhlasné závazné stanovisko podle § 14 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve věci realizace obnovy a údržby parku u zámku č. p. 1 v Úhrově, na pozemku p. č. 77/1, k. ú. Úhrov, dle zpracované dokumentace - Úhrov, inventarizace dřevin v zámeckém parku, březen 2006, I. D., znalec v oboru ochrany přírody – dendrologie, Npor. J. L. 3095, 580 01, H. B., IČO x tak, že ve výroku rozhodnutí byla zrušena podmínka č. 1 a podmínka č. 4 a část podmínky č. 5 byla terminologicky upřesněna. Ostatní části výroku nebyly napadeným rozhodnutím změněny.

Správní orgán I. stupně výše uvedeným rozhodnutím vydal k žádosti Ing. J. Š. a J. Š. ze dne 8. 4. 2003 závazné stanovisko podle § 14 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve věci realizace obnovy a údržby parku s tím, že z hlediska zájmů památkové péče je realizace dle zpracovaného materiálu „Úhrov, inventarizace dřevin v zámeckém parku, březen 2006“ přípustná za předpokladu, že kácení vzrostlých dřevin (navržených z důvodu kompozičních nebo částečného poškození) bude provedeno v období vegetačního klidu tj. od 1. 10. do 31. 3. příslušného roku. Odstranění již spadlých dřevin a dřevin náletového původu s průměrem kmínku do 10 cm ve výšce 130 cm nad zemí je možné provést kdykoliv během roku; správní orgán stanovil i další podmínky pro realizaci obnovy a údržby parku u zámku č. p. 1 v Úhrově. Z odůvodnění tohoto rozhodnutí se zejména podává, že žadatelé dne 25. 5. 2006 do protokolu o upřesnění předmětu řízení uvedli, že žádali o vydání rozhodnutí na údržbu parku, jak je zpracována v dokumentaci „Úhrov, inventarizace dřevin v zámeckém parku, březen 2006“, a to v celém rozsahu.

V napadeném rozhodnutí žalovaný uvedl, že žalobkyně není vlastníkem zámeckého parku, tudíž nebyla k podání žádosti o závazné stanovisko legitimována. Svým podáním ani námitkami tak nemůže měnit, rozšiřovat ani zužovat rozsah obnovy památky. Předložená projektová dokumentace, včetně inventarizace byla provedena I. D., soudním znalcem v oboru ochrany přírody. Předmětem rozhodnutí není samotná inventarizace dřevin, ale konkrétní opatření (činnosti), která jsou v předložené projektové dokumentaci uvedeny. K navrhovaným pracím bylo jako obligatorní podklad vydáno rozhodnutí – vyjádření Národního památkového ústavu územního odborného pracoviště v Brně. Odborný posudek Ing. R. P. k návrhu asanace dřevin v zámeckém parku Úhrov sloužil jako odborné vyjádření autorizovaného architekta pro obor zahradní a krajinářské tvorby ke stavu dřevin a má toliko povahu listinného důkazu. Znalecký posudek Ing. P. K., znalce v oboru ekonomika - ceny a odhady stromů, zeleně a oceňování prací při tvorbě a údržbě zeleně, který předložila žalobkyně, je zaměřen na ocenění dřevin v zámeckém parku v Úhrově a jeho výstupem je celková cena dřevin. Dle žalovaného se oceňované dřeviny nacházejí na pozemkové parcele ve vlastnictví Ing. J. Š. a J. Š. (vlastníci parku), a proto nemají informace obsažené v tomto posudku žádnou relevanci pro správní rozhodnutí, ve kterém se rozhoduje o žádosti účastníků ve věci obnovy a údržby zámeckého parku v Úhrově. K žalobkynin navrhovanému výsledku znalce žalovaný uvedl, že tento výsledek není třeba, neboť žalovaný je dobře obeznámen se situací v parku. Přitom znalec prováděl pouze oceňování dřevin, nikoli však posouzení zdravotního stavu dřevin celého parku. Za nadbytečný považoval žalovaný taktéž výsledek P. J., generálního ředitele Ústředního pracoviště Národního památkového ústavu. Žalovaný rovněž odmítl požadavek žalobkyně na ustanovení nového znalce z oboru. Žalovaný tak výrok rozhodnutí změnil jen z důvodu drobných pochybení, zejména zrušil podmínku č. 1, protože se jednalo o samotný předmět řízení.

V žalobě proti napadenému rozhodnutí žalobkyně uvedla, že park (kulturní památka) užívá na základě smlouvy o dočasném užívání pozemků ze dne 3. 7. 1989 a má povinnost pečovat o zachování kulturní památky ve smyslu ust. § 9 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči. Podkladem napadeného rozhodnutí je dle žalobkyně zejména materiál Úhrov (Inventarizace dřevin v zámeckém parku z března roku 2006).

Tento materiál však vycházel ze 40 let staré metodiky, nejedná se o projektovou dokumentaci a je v něm navrhováno i kácení zdravých dřevin, a to bez dalšího odůvodnění. Proti dalšímu podkladu rozhodnutí – znaleckému posudku Ing. R. P. žalobkyně namítala, že Ing. R. P. není odborníkem v příslušném oboru. V obou podkladech napadeného rozhodnutí je uvedena nutnost vykácení některých dřevin z kompozičních důvodů. V podkladech správních orgánů se však žádná kompozice nenachází, podkladem pro jakékoli nakládání s kulturní památkou musí být stavebně historický průzkum. Žalobkyně rovněž postrádala vyhotovení projektové dokumentace (inventarizace není totéž co projektová dokumentace), na základě které by mělo dojít k vykácení dřevin. Žalobkyně uvedla, že předložila správnímu orgánu tři znalecké posudky. Znalecký posudek vypracovaný Ing. P. B. v listopadu 2005, znalecký posudek Ing. P. K. ohledně ceny dřevin, které mají být vykáceny a které vlastním nákladem nechala v parku zasadit a dále znalecký posudek téhož znalce ze dne 20. 1. 2007 na vypracovanou dokumentaci inventarizaci dřevin v zámeckém parku Úhrově z roku 2006. Dále odkázala na dokument Národního památkového ústavu ze dne 15. 4. 2004, kde je uvedeno, že má-li dojít k obnově zámeckého parku, nejprve se mají odstranit padlé dřeviny a dřeviny nemocné. Žalobkyně závěrem namítala, že správní orgán v rozhodnutí nezdůvodnil, proč neprovedl navržené důkazy a s jejími námitkami se vypořádal nedostatečně. Napadené rozhodnutí navíc odporuje ust. § 14 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, neboť nebyl proveden stavebně historický průzkum.

Krajský soud shledal u žalobkyně její aktivní legitimaci, neboť kulturní památku užívá na základě smlouvy o užívání pozemku ze dne 3. 7. 1989 (v posuzované době vztah nájemní) a v ust. § 9 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči je stanoveno, že povinnost pečovat o zachování kulturní památky v dobrém stavu a chránit ji před ohrožením, poškozením nebo odcizením má také ten, kdo kulturní památku užívá. Podle § 9 odst. 3 téhož zákona organizace a občané, když nejsou vlastníky kulturních památek, jsou povinni si počínat tak, aby nezpůsobili nepříznivé změny stavu kulturních památek nebo jejich prostředí a neohrožovali zachování a vhodné společenské uplatnění kulturních památek. Z uvedeného krajský soud dovodil, že se jedná o rozhodnutí podle § 65 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále „s. ř. s.“), kterým byla založena povinnost žalobkyně při péči o kulturní památku.

Ze správního spisu krajský soud zjistil, že rozhodnutí žalovaného bylo vydáno dne 30. 1. 2007. Spis obsahuje též podání žalobkyně s razítkem podatelny žalovaného ze dne 29. 1. 2007. V podání je uvedeno, že ve věci realizace obnovy a údržby parku v Úhrově žalobkyně zasílá znalecký posudek Ing. P. K. ze dne 20. 1. 2007, který posuzuje zpracovanou dokumentaci k inventarizaci dřevin v zámeckém parku v Úhrově z března roku 2006. K podání je přiloženo i její vyjádření k navrhovanému postupu při úpravách zámeckého parku.

Krajský soud vyslovil, že v posuzované věci bylo rozhodováno postupem podle § 53 a násl. zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (dále též „správní řád“). Žalobkyně v průběhu odvolacího řízení, byť jeden den před vydáním rozhodnutí o odvolání, doložila nový důkaz (znalecký posudek Ing. P. K. ze dne 20. 1. 2007). Z jeho obsahu lze dovodit, že směřuje k objasnění skutkového stavu věci a mohl mít podle krajského soudu zásadní vliv na posouzení věci, neboť rozporuje závěry obsažené v dokumentaci (Úhrov, inventarizace dřevin v zámeckém parku, březen 2006, zpracované I. D., znalkyní v oboru ochrany přírody - dendrologie) o níž se správní orgány ve svém rozhodnutí opírají a podle níž má

být při realizaci obnovy údržby zámeckého parku postupováno. Tím, že správní orgán takový důkaz neprovedl a nezhodnotil a ani se ve svém rozhodnutí s jeho odmítnutím nevypořádal, odepřel tak žalobkyni právo na spravedlivý proces podle ust. čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

Správní orgán může podle krajského soudu přistoupit k hodnocení důkazů teprve po vyčerpání možnosti odstranit existující rozpory v důkazech. Pokud se rozpory odstranit nepodaří, je nezbytné, aby správní orgán v odůvodnění svého rozhodnutí vyložil, v čem rozpor spočíval, co bylo učiněno pro jeho odstranění, proč se to nepodařilo a ke kterým důkazům se nakonec při svém hodnocení přichýlil a které důkazy odmítl a proč (srov. rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 25. 2. 1997, č. j. 6 A 139/94). V posuzovaném případě se však žalovaný s předmětným důkazem, který rozporoval závěry důkazů, o něž opřel rozhodnutí, ani nezabýval a nevyložil, z jakého důvodu k němu nepřihlížel.

S ohledem na výše uvedené krajský soud rozhodnutí žalovaného podle § 76 odst. 1 písm. a), b) s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Podanou kasační stížností napadl stěžovatel rozsudek Krajského soudu v Brně z důvodů podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

Stěžovatel v kasační stížnosti poukázal na nepřezkoumatelnost rozhodnutí krajského soudu pro nedostatek důvodů jeho rozhodnutí.

Stěžovatel dále uvedl, že obdržel den před vypravením napadeného rozhodnutí znalecký posudek Ing. P. K. ze dne 20. 1. 2007. Nesouhlasí však s názorem krajského soudu, že z tohoto posudku lze dovodit, že směřuje k objasnění skutkového stavu věci a mohl mít zásadní vliv na posouzení věci, neboť rozporuje závěry obsažené v dokumentaci (Úhrov, inventarizace dřevin v zámeckém parku, březen 2006, zpracovaná I. D., znalkyní v oboru ochrany přírody – dendrologie).

Předmětný znalecký posudek obsahuje hodnocení výchozích podkladů a metodiky pro inventarizaci. S těmito námitkami se však stěžovatel vyrovnal v napadeném rozhodnutí, kde uvedl, že „předmětem žádosti o závazné stanovisko, jak vyplývá z výše uvedeného, ze žádosti vlastníků předmětné nemovitosti i z podstaty § 14 odst. 1 zákona o státní památkové péči není samotná inventarizace, resp. přiřazení sadovnické hodnoty jednotlivým dřevinám, ale návrh konkrétních opatření obsažených v projektové dokumentaci“. Inventarizace nebyla předmětem správního řízení.

Znalecký posudek zpochybňuje i dokumentaci k inventarizaci ve smyslu toho, že důvody některých navrhovaných opatření nelze jednoznačně vyčíst s tím, že vše lze ověřit pouze v terénu. Předmětné správní řízení je však řízení o žádosti, jehož předmětem jsou pouze opatření a záměry navržené vlastníkem objektu. Stěžovatel dostatečně zdůvodnil, proč bylo této žádosti s podmínkami vyhověno. Národní památkový ústav, územní pracoviště v Brně, jehož písemné vyjádření je obligatorním podkladem rozhodnutí, stejně jako Ing. R. P., autor odborného posudku, návrh vlastníka v terénu ověřili, s tím, že předložený návrh doporučili k realizaci.

Stěžovatel uzavřel, že byť předmětný znalecký posudek tvořil součást spisového materiálu, když jej jeden účastník řízení v rámci řízení předložil, nebyl z uvedených důvodů použit jako podklad pro vydání rozhodnutí. Pokud by tomu tak bylo, musel by stěžovatel postupovat podle § 33 odst. 2 správního řádu a dát účastníkům řízení možnost se k tomuto novému podkladu vyjádřit. Takový postup by umožnil účastníkovi řízení toto

řízení donekonečna protahovat, když by neustále správnímu orgánu předkládal podání, která se předmětu řízení netýkají a na rozhodnutí ve věci nemají vliv.

Na základě výše uvedeného stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Krajského soudu v Brně zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalobkyně ve vyjádření ke kasační stížnosti zdůraznila zásadní vliv znaleckého posudku Ing. K. ze dne 20. 1. 2007 na posouzení věci, jelikož zpochybňoval závěry v materiálu „inventarizace“, z něhož stěžovatel v napadeném rozhodnutí vycházel. Z nepravdivých základních údajů (obvod kmene, dendrologický druh, estetické hodnocení) nemohou vyplynout pravdivá a kvalifikovaná opatření. Ať už byl význam „inventarizace“ ve správním řízení jakýkoliv, vycházel stěžovatel jedinečně z tohoto posudku, stejně tak jako dotčené orgány státní správy (Národní památkový ústav, který zpracoval na jeho základě odborné vyjádření). I kdyby však žalobkyně nezpochybnila dostatečnost zjištění skutečného stavu věci, platí, že tento stav dostatečně nezjistily správní orgány, zejména stěžovatel. Žalobkyně přiložila vyjádření Krajského soudu v Hradci Králové spr. 2058/2007 a vyjádření ing. D. ze dne 2. 7. 2007, z nichž vyplývá, že materiál „inventarizace“ není znaleckým posudkem ani není podkladem pro kácení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Krajského soudu v Brně z hlediska uplatněných stížných bodů, jakož i ve smyslu ust. § 109 odst. 3 s. ř. s. a po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

O stížních námitkách uvažil následovně:

Nejvyšší správní soud předně shledal nedůvodnou námitku nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu, kterou stěžovatel uplatnil podle ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Krajský soud v odůvodnění rozsudku jasně uvedl, v čem spatřuje vadnost rozhodnutí stěžovatele a proč jej shledává nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů a proto, že skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu anebo vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění. Stěžovatel nadto sám ani neuvádí žádné argumenty svědčící této námitce a ponechává ji zcela v obecné rovině.

V posuzované věci je nesporné, že žalobkyně doručila stěžovateli den před vydáním napadeného rozhodnutí podání obsahující znalecký posudek Ing. P. K. ze dne 20. 1. 2007. Klíčová argumentace stěžovatele je založena na hodnocení tohoto znaleckého posudku podávaným až v kasační stížnosti (byť předmětný znalecký posudek tvořil součást spisového materiálu stěžovatele), jako posudku, jenž nemohl mít zásadní vliv na posouzení věci. O tyto závěry se však stěžovatel v napadeném rozhodnutí se žalobkyní nepodělil.

Nejvyšší správní soud tak uvádí, že rozhodnutí správního orgánu musí vycházet ze spolehlivě zjištěného stavu věci (§ 3 odst. 4 správního řádu). Okruh skutečností, které musí být dokazovány, výběr důkazních prostředků k tomu potřebných, jakož i hodnocení důkazů provedených ve správním řízení je věcí správního orgánu (§ 34 odst. 4 a 5 správního řádu). Nicméně pokud správní orgán dospěje k závěru, že provedení dalších důkazů se jeví nadbytečným, jak bylo lze dle stěžovatele dovodit ve vztahu ke znaleckému posudku Ing. P. K. ze dne 20. 1. 2007, tento závěr musí v odůvodnění svého rozhodnutí

uvést včetně argumentace, co ho k tomu vedlo. Stěžovatelem bylo proto porušeno ust. § 47 odst. 3 správního řádu.

Vzhledem k tomu, že v odůvodnění žalobou napadeného správního rozhodnutí absentuje jakákoli právní úvaha v tomto směru, krajský soud nepochybil, když napadené rozhodnutí stěžovatele podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. zrušil, neboť chybějící zákonné náležitosti správního aktu vyžadované ustanovením § 47 odst. 3 správního řádu způsobují jeho nepřezkoumatelnost.

Jakkoliv stěžovatel v kasační stížnosti tvrdil, že se jeho argumentace v odůvodnění vztahovala taktéž na předmětný znalecký posudek, tuto skutečnost Nejvyšší správní soud v odůvodnění napadeného rozhodnutí neshledal, stěžovatel se k tomuto posudku nikterak nevyjádřil. Stěžovatelem přednesený výňatek z odůvodnění napadeného rozhodnutí se zjevně vztahoval k jiným námitkám a důkazním prostředkům uplatněným žalobkyní ve správním řízení, ostatně stěžovatel u jiných navrhovaných důkazů důvody jejich odmítnutí zřetelně popsal.

Zdejší soud dále konstatuje, že nedostatek odůvodnění rozhodnutí vydaného ve správním řízení nemůže být dodatečně zhojen případným podrobnějším rozbořem právní problematiky učiněným až v kasační stížnosti podané proti rozhodnutí soudu, jímž bylo správní rozhodnutí zrušeno jako nepřezkoumatelné pro nedostatky v odůvodnění (shodně rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 10. 2004, čj. 3 As 51/2003 - 58).

Na tomto místě Nejvyšší správní soud uvádí, že nemůže přitakat hodnocení znaleckého posudku Ing. P. K. ze dne 20. 1. 2007 předneseným stěžovatelem v kasační stížnosti ve smyslu jeho irelevance k předmětu posuzovaného řízení. Naopak lze souhlasit s názorem krajského soudu, že stěžejním podkladem pro vydání napadeného rozhodnutí byla dokumentace (Úhrov, inventarizace dřevin v zámeckém parku, březen 2006, zpracovaná I. D., znalkyní v oboru ochrany přírody – dendrologie), jejíž závěry – navrhovaná opatření, podle nichž mělo být při realizaci obnovy údržby zámeckého parku postupováno, žalobkyní předložený posudek zpochybňoval. Krajský soud v nyní přezkoumávaném rozsudku tak správně označil tento znalecký posudek za důkaz, který by mohl nebo měl vést k objasnění skutkového stavu věci.

K pouhé hypotetické úvaze stěžovatele o tom, že účastníci řízení mohou formálně předkládat nové irrelevantní důkazy s obstrukčními cíli, je v souzené věci postačující odkázat na ustanovení § 33 odst. 2 správního řádu. Správní orgán se musí zabývat i dalšími návrhy na doplnění podkladů a to i přesto, že při původním seznamování účastníků s podklady tyto návrhy nezazněly. Takto přednesené opožděné návrhy na doplnění dokazování nelze odmítnout s poukazem na to, že tyto měly být uplatněny v rámci předchozí možnosti účastníků seznámit se s podklady rozhodnutí. To že správní úřad nemá povinnost všechny důkazy navržené účastníky řízení provést v navrženém rozsahu a podobě neznamená, že tyto návrhy může ignorovat, jak bylo již vyloženo výše. Rozšiřuje-li však rozsah podkladů pro rozhodnutí provedením navržených důkazů, je opět povinen umožnit všem účastníkům se s tímto doplněním seznámit a popř. opět navrhnout další doplnění, na což ostatně poukazoval i stěžovatel v kasační stížnosti.

Jako *obiter dictum* se poznamenává, že žalovaný se bude muset v novém rozhodnutí vypořádat též s otázkou procesního postavení žalobkyně ve správním řízení, které vedlo k vydání závazného stanoviska. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný totiž mj. uvedl, že „správní orgán je obsahem návrhu vázán, což znamená, že věcný rozsah obnovy památky, o kterém je rozhodováno, není oprávněn rozšířit a ani zúžit. Z toho pohledu je nutno také nahlížet na požadavky (námitky) ze strany odvolatelky, která není vlastníkem zámeckého parku, a tudíž není k podání žádosti o závazné stanovisko k údržbě parku vůbec legitimována“. Žalovaný však nepovažoval odvolání žalobkyně proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně za nepřipustné odvolání, protože na jeho základě rozhodnutí správního orgánu I. stupně věcně přezkoumal a částečně je změnil. V tomto směru je napadené rozhodnutí vnitřně rozporné a tudíž nesrozumitelné.

Nejvyšší správní soud dospěl ze všech shora uvedených důvodů k závěru, že rozsudek Krajského soudu v Brně byl vydán v souladu se zákonem; důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. tedy není dán, z úřední povinnosti pak nebyly zjištěny ani vady podle ust. § 103 odst. 3 s. ř. s. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Stěžovatel, který neměl ve věci úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 a contrario ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalobkyni, jíž by právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.), soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť ze soudního spisu nevyplývá, že by jí náklady řízení o kasační stížnosti vznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 19. února 2009

Vlašín

JUDr. Jaroslav

předseda senátu